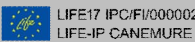

Yhteenveto asemakaavan ilmastovaikutusten arvioimisesta

Petreliuksenportti, ehdotus, 23.4.2025, kaavoitusarkkitehti Satu Tiainen

Ilmastovaikutusten osa-alueet maankäytön muutoksissa	Karkea arvio vaikutusten suunnasta verrattuna nykytilaan	Selite	Viitteet
Maankäytön muutosten vaikutukset 1) khk-päästöihin ja 2) sopeutumiseen	Asteikko: kielteisiä -2,-1, neutraali 0, myönteisiä 1,2. Lisätietoja asteikosta	Lyhyt perustelu sille, miksi arvioon on päädytty	Viitteet mahdollisiin erillisselvityksiin, laskentoihin jne.
1. Vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin (CO2 ekv)	Karkea arvio	Selite	Viitteet
yhdyskuntarakenne: suunnittelualueen suhde kaupunkirakenteen kokonaisuuteen	1	Uuden asuinalueen rakentaminen lähelle keskustaa tiivistää yhdyskuntarakennetta. Alueelta on hyvät pyöräilyn, kävelyn ja joukkoliikenteen yhteydet.	
suunnittelualueen sisäinen rakenne	0	Alue tukeutuu olemassa olevaan infrastruktuuriin, mutta sitä varten pitää rakentaa paljon uutta infraa, muun muassa johtoja ja katualueita. Suurin osa tontin nykyisestä metsästä säilyy. Useita puita kaadetaan, mutta tilalle istutetaan uusia, joten kasvillisuuden määrä pysyy suunnilleen samana.	
huomiot niistä rakennus-, piha- ja infrasuunnittelun osa-alueista, jotka ovat ilmaston kannalta merkittäviä kyseisellä suunnittelualueella, kuten esirakentaminen, purkava/säilyttävä täydennysrakentaminen, rakennusten ja rakenteiden vähähiilisyys tai energia. Lisää rivejä, jos suunnitelmassa on useampia merkittäviä ilmastoon vaikuttavia ominaisuuksia.	-2	Laajamittainen uudisrakentaminen kuluttaa luonnonvaroja ja aiheuttaa kasvihuonepäästöjä. Alueelta puretaan laaja rakennuskokonaisuus, ja sinne rakennetaan paljon infraa ja kansipihvoja. Vaikutuksia vähennetään osittain määräämällä kaavassa kiertotaloudesta ja rakennusten vähähiilisyydestä.	Kaavan yleismääräysten kohdat "Kiertotalous ja kestävä kehitys" sekä "Energiatehokkuus ja energialähteet". Sweco Finland Oy, 2025: Kiertotalousselvitys Petreliuksenportti-kaavanmuutosta varten.
liikenne: suunnittelualueen suhde kaupungin liikennejärjestelmän kokonaisuuteen	0	Liikenne lisääntyy uusien asukkaiden sekä liike-, palvelu ym. tilojen myötä. Alueelta on hyvät linja-autoyhteydet keskustaan ja alle 3 km pyöräily- ja kävelymatka Kauppatorille, mikä vähentää asukkaiden tarvetta käyttää henkilöautoa.	
suunnittelualueen sisäiset liikennejärjestelyt	0	Suurin osa autoliikenteestä keskitetään lähelle Peltolantietä, joten alueen keskelle muodostuu kävely- ja pyöräilypainotteisempia kulkureittejä. Alueen läpi järjestetään kävelyreittejä Honkamäenpuistoon. Rakentamisen päästöjä lisää se, että autopaikkoja sijoitetaan pihakannen alle.	
viherrakenteen määrä eli suunnitelman vaikutukset hiilen varastoihin ja nieluihin etenkin metsissä ja puustoisilla alueilla	0	Useita suuria puita joudutaan kaatamaan, mutta viherrakenteen määrä pysyy suunnilleen samana uusien istutusten ansiosta. Korttelialueille osoitetaan viherkertoimet. Suurin osa nykyisistä metsäalueista säilyy.	
2. Vaikutukset sopeutumiseen eli yhdyskunnan ilmastokestävyyteen	Karkea arvio vaikutusten suunnasta verrattuna nykytilaan	Selite	Viitteet
Suunnitelman vaikutukset	Asteikko: kielteisiä -2,-1, neutraali 0, myönteisiä 1,2. Lisätietoja asteikosta	Lyhyt perustelu sille, miksi arvioon on päädytty	Viitteet mahdollisiin erillisselvityksiin, laskentoihin jne.
vesien ja vedenkierron muutosten hallintaan	1	Läpäisemättömien pintojen määrä säilyy suunnilleen samana, jopa vähenee. Kaavassa määrätään tulvareiteistä ja huleveden viivytttämisestä.	Kaavamerkinnot piv-1, piv-2 ja hule-100. Kaavan yleismääräykset kohdassa "Pihat ja viherrakentaminen".

viherrakenteen laatuun: monimuotoisuus ja kytkökset	0	Alueen läpi kulkevat viheryhteydet säilytetään ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat alueet merkitään säilytettäviksi. Monimuotoisuutta tuetaan myös kaavamääräyksillä.	Faunatica Oy, 2022: Turun Peltolantien (vanha KELAn tontti) luontoselvitykset vuonna 2022. Ympäristökonsultointi Jynx Oy, 2020: Kelan tontin luontoselvitys.
kuumuuden ja kuivuuden hallintaan	0	Säilyvät ja istutettavat puut suojaavat kuumuudelta.	
(muihin mahdollisiin suunnittelualueella voimistuviin ilmastoriskeihin, kuten myrskyihin tai sulamis-jäätymissyklin muutoksiin)	0	Osa leikki- ja oleskelualueista suojataan tuulelta pihakansilla. Muualla leikki- oleskelualueet eivät ole merkittävän tuulisia.	pi-a-kaavamerkinnän määräykset.
Mitkä yllä kuvatuista ilmastovaikutuksista ovat merkittävimpiä?	Ilmastovaikutusten osa-alue	perustelu	Mahdollinen määrätieto
Merkittävin kielteinen vaikutus	Rakentaminen ja purkaminen	Laaja rakennus puretaan. Uusi rakentaminen aiheuttaa ilmastopäästöjä ja kuluttaa luonnonvaroja.	
Ilmaston kannalta merkittävin myönteinen ominaisuus kaavassa, erityisesti suhteessa kaavan tavoitteisiin	Yhdyskuntarakenne	Kaavanmuutos täydentää yhdyskuntarakennetta ja tukeutuu nykyiseen infraan sekä joukkoliikenteeseen.	
Mahdolliset risti- ja/tai heijastevaikutukset laajemmin, esimerkiksi ihmisiin tai muille alueille	Vesien hallinta, liikenne	Kaavanmuutosalue sijaitsee valuma-alueen latvaosassa ja vaikuttaa laajan alueen vesienhallintaan. Kaavanmuutos lisää liikennettä myös muilla alueille.	

Huomioita karkean arvioimisen asteikosta:

Karkean arvion asteikolla myönteisiä (1-2) vaikutuksia ovat ne, joiden oletetaan vähentävän kasvihuonekaasupäästöjä tai edistävän sopeutumista muuttuvaan ilmastoon. Kielteisiä (-1-2) ovat ne, joiden oletetaan joko lisäävän kasvihuonekaasupäästöjä tai lisäävän sopeutumisen haasteita. Neutraaliksi arvioitu vaikutus on 0. Olennaista on, että suunniteltujen maankäytön muutosten aiheuttamien ilmastovaikutusten suuntaa arvioidaan suhteessa alueen nykytilaan > mikä on asemakaavasuunnitelman muutosvaikutus? Selitteiden ja viitteiden sarakkeessa kuvataan tarkemmat arviolaskelmat, jos sellaisia on tehty. Erillisselvitykset liitetään myös selostuksen liitteiksi.

Huomaa myös, että karkean arvion lukuja EI lasketa yhteen. Vaikutusten osa-alueet eivät ole yhteismitallisia, ja arvio on ainoastaan karkeasti suuntaa antava. Mahdolliset erillisselvitykset kuvaavat vaikutusten osa-alueita tarkemmin, ja niihin on tärkeää viitata. Tämän takia alimmilla riveillä pyydetään kertamaan vielä kaavan merkittävimmäksi arvioitu kielteinen ilmastovaikutus ja toisaalta sen ilmastomyönteisin ominaisuus. Lisäksi pyydetään kuvaamaan mahdollisia heijaste- ja ristivaikutuksia esimerkiksi ihmisiin tai muille alueille.

Tämä yhteenvetopohja on tehty syksyllä 2022 Turun kaupungin Canemure-osahankkeen toimesta. Aineiston tuottamiseen on saatu rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-hankkeen näkemyksiä, eikä CINEA/Komissio ole vastuussa aineiston sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.